

---

gemeen. Ze zijn generatiegenoten (Simonis is van 1931, Danneels van 1933). En ze zijn vlak na elkaar kardinaal geworden, Danneels in 1983, Simonis in 1985. Ze komen uit ongeveer dezelfde sociale klasse: Danneels is een onderwijzerszoon, Simonis' vader was een tandarts, misschien iets deftiger dan een onderwijzer, tenminste in Nederland.

Beiden hebben in Rome gestudeerd, al kwam Simonis er aan toen Danneels naar België terugkeerde, in 1959. Ze waren allebei eerst bisschop op een suffragaanzetel alvorens metropoliet te worden, Danneels in Antwerpen, Simonis in Rotterdam. Tegen het einde van hun ambtsperiode bleef bij het brede publiek een publicitaire uitglijder hangen rond de pijnlijke affaires van seksueel misbruik. Van Simonis was er het beruchte 'Wir hebben es nicht gewusst' voor de televisie, van Danneels zijn gewone binnenkomer: 'Zeg 'ne keer' van een bandopname waarop de weergave van een cruciaal gesprek in de zaak Vangheluwe. (De bisschop van Brugge van wie in april 2010 aan het licht kwam dat hij jarenlang zijn neefje had misbruikt.)

Maar daarmee houden de overeenkomsten op en verplaatst onze aandacht zich naar de verschillen tussen de twee hoofdpersonen en hun beider kerkprovincies. Wat dat laatste betreft slechts een enkele opmerking. De fase van het Rijke Roomse Leven in Nederland, in België soms 'het Koeckelberg-katholicisme' genoemd naar de triomfalistische Nationale Basiliek van het Heilig Hart in Brussel, verschillen in veel opzichten van elkaar, wat te verklaren valt uit historische oorzaken met wortels in onze gezamenlijke Opstand tegen Spanje in de zestiende eeuw en de oorlogshandelingen die daarop zijn gevolgd. Je kunt daar de fotoboeken *Memoriale* (1996) respectievelijk *Liefde gaf u duizend namen* (1977) op naslaan, die gaan over een definitief afgesloten tijdperk. De secularisatie en, nog belangrijker, de massale onverschilligheid en zelfs vijandigheid ten opzichte van de kerk, zijn in België en Nederland aan dezelfde orde van de dag en van dezelfde omvang. Het verschil ligt hooguit in toon en stijl, in Nederland is die nog altijd wat scherper en schriller dan in België, maar dat laatste land heeft dan ook nooit de pretentie gehad om gidsland te zijn. Dat was de leus van katholiek Nederland, althans 'onder professoren' in de jaren zestig v.d.v.e., en leeft bij een heilige, vergrijzende rest nog altijd door.

Over naar onze hoofdpersonen. Danneels was twintig jaar lang professor in de theologie, in Brugge aan het grootseminarie en in Leuven aan de katholieke universiteit. Simonis werd na zijn promotie direct in de praktijk van de zielzorg geplaatst als kapelaan van de kerk aan de Sportlaan in Den Haag. Voor Danneels stond het denk-, schrijf- en spreekwerk voorop, Simonis wilde uiteinde-